

Efteråret banker på ... ugebrev nr. 10, 6. august, 2007

Karl Martin råber mod vinden: "Jeg kobler batterierne til nu!". Sekundet efter starter metan-stationen, og vi bryder begge ud i et stort smil – et skridt på vejen.

Det er fem dage siden at jeg ankom til Zackenberg for anden gang i denne sæson. Sidst var der sne, blå himmel og sol og turen ned fra Nansen-blokkentog kun 10 minutter på ski. Nu er al sneen væk, de regntunge skyer driver hurtigt forbi, mens vinden rusker i husene. Alligevel er det fedt at være heroppe igen og se, hvordan hele økosystemet ter sig på denne årstid.

Karl Martin Iversen fra ASIAQ og halvtid på det nye GeoBasis-Nuuk er sammen med undertegnede taget op for at etablere en fast strømforsyning til vores CO₂ (kuldioxid) og CH₄ (metan) monitoring. GeoBasis har i samarbejde med Mikhail Mastepanov, Lena Ström og Torben Røgle Christensen fra Lund Universitet de sidste to år monitoreret metanudvekslingen fra Rylekærene. Monitoreringen er essentiel for vores samlede vurdering af kulstofbudgettet, men kræver desværre en hel del strøm for at køre stabilt. Derfor har vi i år fået sendt 1500 meter stålarmert og dermed rævesikkert kabel op med skib for at kunne etablere en fast strømforsyning fra den store generator inde på stationen. Kablet ankom på 3 tromler, der hver vejede 400 kg så de kunne slænges ind med helikopter og lå klar til udrulning, da Karl Martin og jeg blev modtaget af Maria ved Twin Otteren. Kablet skulle føres nord om Gadekæret, ud til eddy-stationen på heden og direkte derfra til metan station så anvendelse af Argo'en var begrænset til at få to af rullerne kørt halvvejs ud til metan-stationen. Resten skulle foregå med håndkraft. Men før vi nåede så langt skulle Philip hjælpe med at få kabeltromlerne på plads ved stationen. Philip ankom med samme fly som os og var åbenbart lidt rusten i styretøjet, for han fik lige puffet en af tromlerne de cirka 20 højdemeter ned i elvlejet med bobcat'en. Dernæst prøvede vi at rulle det første kabel ud ved flytte to af pladerne fremefter de første 500 meter. En metode der betød at vi fik trukket kablet 100 meter for langt og efterfølgende måtte trække det tilbage igen. De næste to tromler blev i stedet trukket fra en ophængt kabeltromle – et tungt træk for tre personer, men dog muligt. Men ét er kablet, et andet er 19 stk. 35 kg bilbatterier, som skulle bæres ud til monitoringsstationerne for at sørge for, at apparaterne kan køre, selv om generatoren er slukket inde på stationen. Løft og træk har det i hvert fald ikke skortet på i de sidste 5 dage.

I dag lykkedes det så efter megen hjælp fra ikke mindst Henrik Spanggård, Philip og mange andre på stationen at komme frem til første test af systemet, hvor den lokale batteripakke skal drive systemet hver nat. I disse minutter kører metan-stationen således ikke længere på en lokal og meget støj- og CO₂-forurenende generator, men på batterier. Moskusokser kan igen græsse i stille omgivelser i Rylekærene, kun forstyrret af Torberns svenske eder over vegetationsanalysernes dræbende kedsomhed i det grå efterårsvejr. Nu venter vi så spændt på i morgen tidlig for at se, om batterierne har kunnet drive systemet hele natten. Og i næste uge kommer elektrikereren, som skal godkendekabelforbindelsen, så vi kan komme på stationens generator.

Ellers har stationen været påvirket af efterårets komme i den forløbne uge. Mange af de faste sommergæster forlod stationen i tirsdags, men dem der kan klare mosten, er stadig tilbage. Irene, Sælen, Emil, Henrik, Kenny, Philip og Morten udgør logistikken i denne uge så alt er klargjort til, at Venslev håndværkerne ankommer for at udvide Hus 1 (køkken og kantine) om en god uge. Kristine manipulerer videre på plantefelterne og UV-B felterne, mens Lars prøver at holde styr på den resterende flora og fauna. Lars synes dog, at det er ved at være lidt tyndt, eftersom planterne efterhånden alle er afblomstret og fuglene er ved at vende næsen sydover. Tilbage er der så bare en håndfuld lemminger,

som fodres med jordnødder. Kristine Bakke Westergaard og Tina Dahl er to norske botanikere, som vi samlede op i Holms Bugt på vej herop i sidste uge. De ville gerne have en uges tid her på stationen og se, hvad området har at byde på af floristisk. De udtrykte stor forundring - ikke bare over planterne, men specielt over de luksuriøse forhold her i forhold til den gamle fangsthytte nede i Kong Oskars Fjord. Stationen har også dannet base for tre geologer, som vi dog ikke har set meget til, da de åbenbart bedst kan lide at ligge i telt i regn og kuling.

I overmorgen er det så slut for Torbern, som skal hjem og sammenfatte årets resultater fra metanmålinger i forskellige habitater til en ph.d. Og for mig som skal hjem på en lynvisit, inden jeg skal videre til Nuuk og hjælpe med igangsættelsen af lillesøster-programmet i Kobbefjorden.

Næste gang jeg kommer herop bliver forhåbentlig i marts. Vi håber på at kunne gennemføre en forlængelse af sæsonen i anledning af det internationale polarår, så vi først slutter 1. november i år og starter op 1. marts til næste år. Men midlerne er desværre endnu ikke på plads, så vi får se. Sikkert er det i hvert fald, at jeg allerede nu glæder mig til næste gang jeg kommer til Zackenberg.

/Mikkel Tamstorf, GeoBasis